

Nro. 42.

A' FELS. R. TSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Májusnak 26-dik napján 1795.
esztendőben.*

B é c s.

El végeztetett a' Jubileumi áhétatosság. Máj. 17-
ik és 18-ik napjain, mind a' külső mind a' belső
várasbéli fáráknál igen fényes, népes, de egy-
szersmind buzgó bútsújárás tartatott. Önnön ma-
gok Ő Cs. K. Felségek, József fő hertzeg, és a'
fő hertzeg aszszonyok a' közelebb el múlt Szom-
baton dél előtt, az egész Császári udvarral, sok
fő rendü urak és aszszonyságok által kísértetvén, vit-
ték végbe ezen kereiztényi kötelességeket példás
áhétatossággal. Reggeli 9 órakor mentek ki Ő Fel-
ségek az udvari fárából, és minekutánna a' Ju-
bileumnak meg nyerése végett ki választatott 4
várasbéli templomokat meg látogatták volna, is-

mét vízíza tértek oda a' nagy misének halgatására.

Magyar Ország.

Pesten 20-ik Maji. Ezen ide rekesztett nyomtatásból bőven meg értheti a' Magyar Kurir, kik íteltettek legyen a' múlt esztendőben el fogatott haza árulók közül halálra, a' kiknek még a' királyi Felség sem kegyelmezvén meg, mái napon, reggeli 6 és 7 óra közt a' hóhér pallosa által ki is végeztettek e' világból. — *Martinovits* vólt apátur ezen hólnapnak 17-ikén nagy pompával degradáltatott a' Budai várban lévő Franciskánusok templomában *Kondé* püspök által. — Első vólt, a' ki a' halált meg kóstolta *Gr. Zsigray*; 2-ik *Szentmariai*; 3-ik *Latzkovits*; 4-ik *Hajnóczy*, ezeket a' teátrumon nézvén addig *Martinovics*, a' kinek sententziájához a' Fels. Septemvirális Tábla a' többek közt ezt az exasperatiót adta, 's úgy ö is utólyára több tzimborás társai után küldett. A' vár alatt lévő tér mezőn ment végbe ez a' szomorú játék, temérdek vólt az oda gyüllött nézőknek soksága, a' katonaság sem kevés számmal. —

Ezen Fels. Kir. Tábla által ellenek hozatott halálos sententziából ki tettik, mitsoda bün által tették legyen magokat a' halálra érdemesekké:

„*Martinovits Ignácz Jósef*, a' Fels. Császárnak 's Apostoli Királyunknak vólt Tanátsosa, „és Szászvári Apátur, el felejtkezvén Ö Felségének bőven reá méretett sok kegyelmeiről, a' „múlt esztendőben Pesten, születése helyén, iszonyú, 's embertelen öszve esküvést kezdett, és „pártütő szövetséget kötött. — Fel tett gonosz „szándékának véghez vitelére maga igazgatása „alatt leendő fő vigyázókat választott, úgymint; „A' Felséges udvari Magyar Kamarának akkori „Secretáriusát *Hajnóczy Jósefet*, a' vólt kapitány „*Laczkovits Jánost*, *Szentmariai Ferentzet*, 's a'

„ Kőszegi Districtualis Táblának számon felül
 „ való Assessorát Gróf Zsigray Jakabot : kiket
 „ minekutánna a' pártütők fejévé emelte volna
 „ magát, mint munkálkodó társait arra kötelezte,
 „ hogy egybe vetett vállal, 's erővel istentelen
 „ szándékjokat tovább terjesztvén, az Orzágnak
 „ szeglet köveit, a' Törvényeket fel forgassák,
 „ a' Királyi méltóságot és hatalmat el törüllyék,
 „ az egész községnek életét, jószágát kotzkára
 „ vessék, a' bé vett isteni tiszteletnek, és Polgá-
 „ ri Rendtartásnak szép alkotmányát feldúllyák,
 „ 's semmivé tegyék. — Ezekről mind tulajdon
 „ vallások, mind más czáfolhatatlan próbák ál-
 „ tal meg győzöttetvén, a' meg sértetett Felség,
 „ és Ország ellen mérészlett, 's el követett gonosz-
 „ ságok miatt, a' most említett Fejedelem, és
 „ Ország ellen támadók, az Orzágnak törvénye
 „ szerént halálra ítéltettek, 's hogy szörnyű pél-
 „ dájokkal mások jóra intessenek, és a' gonosz-
 „ tól el idegenedjenek, érdemlett büntetésül a'
 „ hóhér pallosa által az élők számából ki vé-
 „ geztetnek. “

Hadi Környülműlések.

Európa politikájának egészen ragyogó tsí-
 lagzatokból háborúságos esztendőt jövendölnek
 az azokat vizsgáló politikusok. Lengyel Ország-
 nak Oroszok által lett el foglaltatása, de kivált-
 képen Kurlandiának Orosz protectio alá lett ma-
 ga vetése nagy szeget ütött a' Berlini kabinetnek
 fejébe. — Hogyha hitelt érdemlenez az északi
 szelek által hozzánk hozatott hírek, rendkívül va-
 ló hadi készüléteket tétetnek az északi Országok,
 és rettentő harsogású syllogismusokkal akarják
 az Orosz Birodalmat meg győzni arról, hogy az
 északi politika egyaranyúságának fenn tartására
 egy általlyában szükséges legyen Lengyel Ország-
 nak előbbi lábba való visszafiztatása.

Minthogy pedig, *így okoskodik egy Német*
Országi közönséges levél, Austria természetes szö-

vetségesé az Orosz Birodalomnak, és talán belé elegyítené magát ebbe a' politica curába, az alatt is, míg *Prussia*, *Svécia*, *Dánia*, *Hollandia*, *Génua*, és a' fényes *Porta*, a' gyógyító szernek készítésében foglalatoskodnak, továbbá is hadakozni akarnak ellene a' Frantziák, holott, a' mint tudva vagyon előttünk, semmi részt nem vett *Austria* az utolsó Lengyel osztályban.

A' leg későbbi Génuai levelek erőssen állatytják, hogy már a' Spanyolokkal is békességre léptek a' Frantziák; mindazáltal olly fel tétellel, hogy a' Prussusok, Svécusok, és Dánusok ligájába álljon a' Madritti udvar is, 's a' fényes Portával együtt dolgozzon a' tenger hátán az Oroszok ellen.

Hogy mozgásban legyen a' fényes *Porta*, bizonyította egy *Bukovinából* Májusnak 13-ik napján hozzám utasítatott levél, mellyben velem levelező kedves barátom, a' többi közt ezt írja: "A' szomszéd Török tartomány mozgásban vagyon, a' *Chotyimi* régi Basa fel váltatott más 3 ló farkas Basa által, ki is az el múlt héten nagy ágyú lövöldözések közt költözék bé a' várba, mellyre a' Muszka örizet *Svanetz*ből egy tisztet mindgyárt által küldött tudakozódni, mi végre tetsék az a' lövöldözés. — *Lengyel Ország*nak keserves állapotjáról tsak azt írom, hogy pusztává lett a' hol Muszkák birják. — *Kaminieck* mellett egy szüntelen mozgó tábor 30000 emberből fekszik — úgy látzik, hogy nem meszse vagyunk a' háborús időktől. — A' szárazság földünkön szertelen, és az éhség is közel vagyon 's a' t.

Hát miképen folynak a' Rénus mellett a' dolgok? Leheté hamar ottan is békességet reménylenünk? Ezekre kevés szókkal így felelnek a' politikusok: *Lehet is, nem is.* — A' békességnek közelítése, vagy távól léte, a' mint fellyebb megjegyzettük, *Lengyel Ország*nak jövődébéli ör

vendetes vagy szomorú sorsától függesztetik fel. De mi ezeknek mint Gordiusi csomóknak megfejtését Saturnus apánkra bizzuk, 's azonban ezeket közöllyük Erd. Olvasóinkal.

Frankfurtból 15-ik Máj. Az itt körül belől táborozó Prussus seregeknek tegnap hirdettetett ki a' Prussiai király és Frantzia respublika közt szerzett békesség, és vitézi magok viselete közönnettel vétetett, a' királynak, *Möllendorf* Feldmarsálnak, és a' *Hohenlohe* örökös hertzegnek nevében. — Ma dél előtt, négy különös helyre gyűlöltek ölvve ezen seregek a' békességről mondott prédikátzióknak hallására, 's végtére el énekleték a' *Téged Isten ditsérünköt* kemény ágyú ropogások közt.

Hannóverából 18-ik Máj. E' napokban 16 nagy Prussus ágyú, 39 munitiós szekér, és 200 patantyús marsirozott itten által *Magdeburg* felé. — Lassan lassan a' regementek is haza felé takarodnak. Itt mindazáltal még most is szüntelen tétetnek a' hadi készületek, és itten nálunk is nagy tábori magazinum készitetik. — A' Hannóverai fő kvártély még most is *Quackenbrückben* vagyon, maga pedig a' kormányozó fő vezér *Gr. Walvóden* *Osnabrückben*. — Azonközben itt fog maradni a' *Meklenburg-Strélitzi* hertzeg *Ernest*.

Nagy Britannia.

A' *Londoni* levelek azt beszélik, hogy az Amérikából küldetett tudósítások szerént mind *Grenádban*, mind *Sz. Lucia* szigetében meg verttek, 's széllyel szórattak a' pártosok, azon 4700 ember által, a' kik a' múlt Februáriusban el ment flottán vóltak, és *Mártiusnak* 29-ikén szerentsésen oda is jutottak. — *Lord Hood* nem megyen a' közép tengerre, hanem helyette *Dixon* *Contre-Admirál* fogja kormányozni az oda rendeltetett escadrét. — *Dublinből* *Hyberniának* fő városából iratik, hogy a' haza árúlással, és a' Felség

meg sértésével vádoltatott, és vétkesnek is lenni találtatott *Jackson* azon szempillantásban, mellyben ügyélze le akarta róla a' halálos sententiát fordítani, úgy meg ütötte a' guta, hogy egyzereiben ki fújta a' lelkét.

Azon *pro memóriára*, mellyet a' Wallisi hertzeg udvarának tartása végett küldött a' Király a' Parlamentomokhoz, azt válaszolta a' felső Parlamentom, hogy tellyes erővel igyekezni fog a' korona örökösnek rangjához, és méltóságához illendő jövedelemnek ki szerzésében. — Lord *Gwiltford* erre azt mondotta, hogy ő nem ellenzi a' Wallisi hertzeg adósságának, melly mintegy 6 vagy 7 millió forintra megyen, meg fizetését, azt sem ellenzi, hogy több jövedelme legyen mint volt ennekelötte; hanem olly rendeléseket tétetni kíván, mellyek által meg akadályoztasson több adósságoknak tsinálására, és hogy jövendőben egy Wallisi hertzeg se támaszkodgyék ezen példára, 's abból való bizodalomból ne tsinállyék annyi adósságot.

Májusnak kezdetén tudakozza Lord *Lauderdale* Lord *Greenwillét*, mi az oka, hogy az idej táborozásnak elkezdéséről még ekkorig semmi emlékezet nem tétetett, holott már nemtsak hé következett, hanem jó előre is ment a' tavasz. — Egyzersmind arról is akart értekezni, mennyi pénzt adtanak légyen költsön a' Császárnak. Erre a' minister azt felelte, hogy ezeknek ki nyilatkoztatását reá nem bízta a' Király; azomban tsak ugyan meg határozatott, hogy a' Császárnak költsönöztetett summáról jelentés tétessék az alsó Parlamentomban.

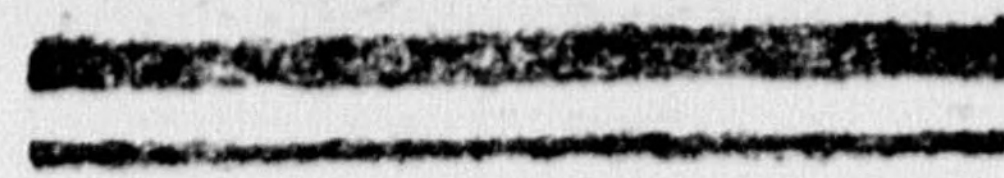
Azok a' Fr. emigránsok, a' kik alkalmatosak a' fegyver viselésre, még is nem akarják magokat a' *Guernsey* szigetben fel állitatott új regementeknél bé iratni, nemtsak semmi segedelmet nem fognak ennekutánna a' királytól venni, hanem ep' nekfelette az Országból is ki küldetni.

A' hajporra vettetett taxa *Májusnak* 5-dikén kezdődött el, és egészlen a' bélyegző hivataligazgatására bizatott. Valaki a' fejét puderoztatni akarja, irott szabadtság levelet kell néki váltani ettől a' bélyegző hivataltól. A' ki esztendőnként egy *gvinét* fizetni nem akar, és még is puderos hajjal jár, 20 font sterlingre fog büntetni. Az Angliába mulatni akaró idegen nemzetbéliek sem vétetnek ki ezen taksa alól, hanem oda jutások után 21 nappal tartoznak a' fellyebb nevezett hivatalnál magokat jelenteni. Azok a' papok, a' kiknek 100 font sterlingnél több esztendei jövedelmek nintsen, a' király, és a' királynak udvari belső tselédjei ki vétettek ezen taksa alól. A' *Wallisi* hertzeg adósságainak meg vizsgálására, egy különös commissió rendeltetett ki.

Hollandia.

Amsterdában egy könyv jött ki nem régen, mellyben summásan le iratik, miként viseltek legyen magokat a' patrióták a' Fr. hadakozás alatt. Ezt az irást még a' múlt esztendőben, és így, a' Frantziáknak Hollandiába lett bé menetelek előtt által küldötték a' Párisi Conventnek magok titkos küldöttyeik által a' patrioták, melly által előre azt akarták eszközleni, hogy a' Batavusokat mint szabad, 's mástól nem függő nemzet, és a' Frantzia respublikának baráttyát úgy tekintsék a' Frantziák oda leendő bé menetelekkor. Méltó az olvasásra ez az írás, annyival inkább, mivel abból ki lehet látni, hogy előre ki vólt tsinálva a' mostani Hollandiai revolutió, hogy a' Fr. fegyvernek kedveztek, és ellenségeiknek szereztséjeket minden úton módon akadályoztatni kívánták a' Batavusok.

Amsterdám várasának mostani adóssága, le vonván ebből azt, a' mivel a' Hollandiai Státusok, és a' napkeleti Indiai Hollandiai kereskedő Társaság néki adós, 13 millió 473886 forintra me-

gyen. De e' mellett igen szép fekvő erősségei és épületei vagynak, kiváltképen *Surinámban* déli Amérikanak egy igen szép termő, gazdag és népes coloniájában; ennekfelette 1 millió 89000 forintya a' Surinámi kereskedő Társaság contractus levelén. Hanem meg kell azt is vallani, hogy az utólsó Anglus hadakozás alatt nagyon megkisebbült a' Surinámi örökségeiből való jövedelme. Ha igaz, tökéletes csendesség és bővség vagyon *Amsterdámban*, de nagyon alább szállott a' kereskedés, szűk a' pengő pénz, bőv a' Fr. assignáta, tsak nem egészlen el vészett a' kereskedőknek hitelek, és a' mit másoktól vásárlanak, kész pénzel kell meg fizetniük. — Ottan a' riskásának fontya 76 silling, a' kaffénak fontya 14, 15 stüber, a' Marsiliai szappannak a' fontya 100 forint, a' Salétromnak 86 forint.

Ugyan onnan, t. i. *Amsterdámból* iratik Májusnak 5-kén, hogy 450 haditiztnél több bútsúzott el hivatallyától a' Hollandiai ármádiánál, mellynek oka az a' ki szóratott hir, hogy a' helytartó Fejedelem előbbi méltóságába visszfa fog helyhezttetni.

Frantzia Ország.

Ha mind nehezen is, tsak ugyan meg határozottatott már ez a' fontos kérdés: Vissza adattassanak e' a' halálra sententziáztattak maradékainak confiskáltatott örökségeik, avagy ne? Ez iránt illyetén végzést hozott Májusnak 3-ikán a' Convent: A' respublika ellen öszve eskütteknek, az emigránsoknak, a' hamis értz és papiros pénz készítőknak, a' közönséges jövedelem tolvajainak, és a' Burbóni familiának confiscált örökségeik és jószágaik soha többé visszfa ne adattassanak; ellenben azoknak vagyonaik, a' kik *Mart.* 10-ik napjától fogva 1793-ikban halálra itéltettek, minden további visgálás nélkül adattassanak visszfa azoknak özvegyeinek és árváinak. Ennekfelette

harmadnap alatt határozza meg a' törvény hozására ügyelő Commissió, mind a' szükséges ki fogásokat, mind a' vizfza adatásnak módját.

Ezen alkalmatossággal azt kérte *Cambaceres* a' köz Jóra ügyelő Commissiónak nevében, szabad legyen ennek a' szorosabb környülállások közt egy vagy két tagjait különös commissióval másuva küldeni. Szükségesnek lenni itélvén e' dolgot a' Convent, meg engedte, és mingyárt akkor *Sieyes* és *Reubel*, a' mint mások gyanakodtak Hollandiába, *Ladroy* pedig az Alpesi ármádiához küldettek.

Thibaut panaszt tett ezen gyűllésben azok ellen a' gonosz hazafiak ellen, a' kik minden úton módon betsét vezteni akarják az assignatáknak, és mindenütt azt híreztetik, hogy ismét 25 ezer livrára való assignátát akar a' Convent készíteni, és hogy az 500 livrások hamisak légyenek. Önön magok *úgymond Thibaut*, a' Parisiak az assignáták betstelenségének valóságos okai, minden reggel, sőt éjjel is egynéhány száz gaz emberek gyüllönek öfzve az Egalité palotájában, 's ottan tanátskoznak és tsinálnak különbkülönbféle veszedelmes projectumokat, ottan és a' közönséges piatzokon is árúlnak eleséget, holott magoknak sintsen. Két ezer livrán árúlnak ottan egy zsák lisztet, mellyet halván a' parafztok, ök sem akarják a' magokét óltsóbban adni 's a' t. Végtére azt kívánta, hogy a' finantziának jó rendbe való tételében foglalatoskodják a' Convent mind addig, míg bizonyos plánumot készít. Meg hamisította azt a' költött hírt is, hogy a' fináncziára ügyelő Commissió, 25 ezer livrára való assignátát tsináltatott, és hogy az 500 livrás assignaták hamisak vólnának.

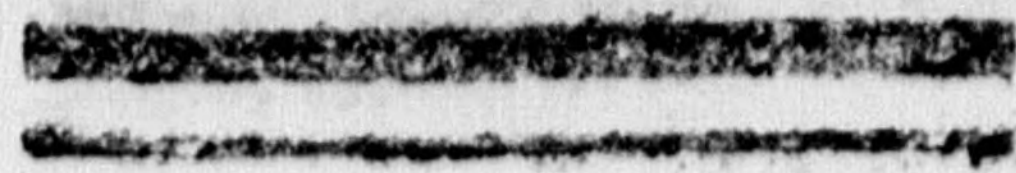
A' Frantzia constitutióának meg jobbításáról, és meg állításáról illyetén jelentést tett *Daunon* az e' végre ki rendeltetett Commissiónak képében Májusnak 5-ik napján: "Nem meszfe vagyon,

űgymond, az a' szempillantás, mellyben republi-
 kánusi constitutiója lészzen a' népnek; sokkal kö-
 zelebb vagyon az, hogy sem új provisoria igaz-
 gatásnak módjára szüksége vólna. Egyedül an-
 nak szoros meg vizsgálásában foglalatoskodott ez
 a' Commissió, miként adassék több erő a' már
 jelenlévő kormányozásnak. Minden kétség kívül
 vagyon, hogy mostani kormányozástoknak alkot-
 mánya meg nem egyez a' jó társaságbéli igaz-
 gatásnak principiumaival; mi mindazáltal annyira
 meg sokasítottuk revolutionális tapasztalásain-
 kat, olly sok szerentsétlenséggel vagynak rende-
 léseink öfzve kaptasoltatva, hogy épen olly ve-
 szedelmes lenne azokat el törteni, mint továbbá
 is meg tartani; és így szükség az azok által okoz-
 tatott gonoszt jóval ki pótolni. — A' köz Jóra ü-
 gyelő Commissiónak lételeben találtatott vesze-
 delmek nem elegendő okok egy végre hajtó ta-
 nátsnak szükséges vóltára. E' két veszedelmes
 örvénynek el távoztatására hasznosabbnak lenni
 itéltük a' jelenvaló kórmánynak meg jobbítását,
 mint fenekestől való meg változtatását. A' ré-
 gi köz Jóra ügyelő Commissiónak felettébb való
 hatalma abból származott kiváltképen, hogy ha-
 talma vólt a' törvénynek meg változtatására, az
 el vádoltatott nemzeti képviselőknek el fogatásá-
 ra, és hogy kezében vólt a' Párisi politia, és
 fegyveres erő.

Illyetén meg jegyzései után következendő de-
 cretumokat javaslott *Daunon*: 1.) Valameddig a'
 constitutióális törvények gyakorlásban nem vé-
 tetődnek, addig a' köz Jóra és bátorságra ügyelő
 Commissiókra bizatassék a' kormányozás. — 2.)
 Maradgyanak meg előbbi kötelelességei a' köz bá-
 torságra ügyelő Commissiónak, 's vigyázzék a'
 Párisi fegyveres népre. 3.) A' törvényekre ügye-
 lö Commissio tartsa meg eddig való foglatossá-
 gait, hasonlóképen. 4.) A' Finántziára ügyelő
 Commissió is, kivévén a' respublika kintstárára
 való gondviselést, és annak folytatását. — 5.)

A' decretumokra ügyelő, és a' nemzet épületeire vigyázó Commissiók minden változás nélkül maradványnak meg előbbi állapotokban. 6.) Minden egyéb részeiben a' kormányozásnak, a' köz Jóra ügyelő Commissióé legyen a' gondviselés, és igazgatás. 7.) A' több Commissióknak kötelessége egyedül a' törvényeknek készítésében és javaslásában állják. 8.) Semmi törvényt ne javasolhassék a' köz Jóra ügyelő Commissió; ennek kötelessége legyen a' kormányozásnak különbözőkülönbféle részeiről jelentést tenni. 9.) Mind a' köz Jóra, mind a' köz bátorságra ügyelő Commissiók 12 személyből álljanak, és a' már meghatározott mód szerént választassanak, és változtassanak. 10.) A' végre hajtó Commissió továbbá is folytassa gyakorlott kötelességét. 11.) Az osztályokban lévő kormányozókat a' köz Jóra ügyelő Commissió, ezek a' kerületeknek igazgatóit; ezeknek ajánlásokra pedig a' közönségeknek előjáróit is nevezze ki. — 12.) A' revolucionális Commissióknak tagjait a' köz bátorságra ügyelő Commissió választásza, és nevezze ki. — Mind ezekről azt végzette a' Convent, hogy nyomtassanak ki, és bővebben magyaráztassanak meg.

Meg békéltünk, így szól egy Párisi levél, a' Chouánsokkal, Charette Generálissal: még is, a' mint Rennesből írják, még most is tőlünk nem függő seregben vagynak, és nemcsak Katolika, hanem ennekfelette királyi ármádiának is nevezik magokat; leg alább illyetén alól irású halálos sententzia költ egy haramja ellen. Mellyből azt a' következtést hozzák ki némellyek, hogy, vagy nem békességet, hanem csak fegyver szünést tettek velünk, vagy ha békességet tettek, titkos tükelyeket ragasztottanak melléje. A' napnyúgoti Pyrenéusi ármádiától Párisból visszsa ment nemzeti képviselő Tureau azt beszéltette, hogy a' mióta Biskajának, és Gviposkuának lakosaival kegyesebben bánnak hadi előjáróink, és seregeink, azóltatól fogva, ők is sokkal hajlandóbbak hozzánk.

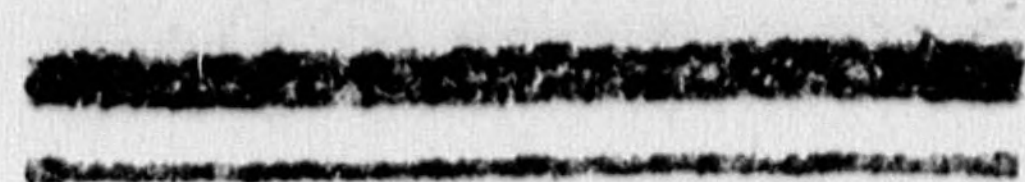
Májusnak 6-ikán, egy különös finántziále projectumot terjesztett a' Convent eleibe *Johannot*. — Finántziáinknak jó lábra való allitása, *úgymond ő*, egyedül a' békességtől, és az Európával való szoros kereskedésbéli egygyességtől függ; ismét meg elevenedne az által a' Fr. industria, és a' mint mi másoknak, úgy mások is minékünk sokféle productumokkal szolgálnának.

Johannotnak ezen plánuma alkalmatosságot adott *Dübois Crancenek* a' beszédre, és a' Fr. respublica kereskedésének és hitelének jelenvaló állapottyáról való szóllásra. Ennekelőtte *úgymond ő*, cambiális levelei vóltak a' kereskedőknek, és az elztendőnek végén mindenkor kész pénzel fizették ki adósságaikat. Most pedig semmire sem mehetnek kész pénz nélkül. A' kereskedő, kinek mindenkor elegendő pénzének kell lenni, nagyitani kívánnya nyereségét, és portékáit tárházában, azoknak árát pedig jegyző könyveiben tartani. Semmi valóságos egyenlőség nintsen mostani assignátáink, és az arany közt, mellynek belső betse mindenkor meg marad, mivel az assignátákon nemzeti örökségeknél egyebet venni nem lehet, ezek pedig, nem mindennek tetfzenek 's a' t.

Végtére azt javaslotta *Dübois-Crance* 1.) Mostantól fogva Augustusnak 18-ik napjáig minden 25 livrás, és azon felül való assignáták vitessenek bé a' nemzet kintstárába, és hogy tudunkra lehessen, mennyi legyék folyamatban, és mellyek légyenek hamisak, bélyegeztessenek meg. 2.) A' melly assignáták azon meg határozott időre bé nem vitetnek a' belyegzés véget, egyedül a' nemzeti örökségeknak vételekre legyenek alkalmatosak. 3.) Több assignáták ne tsináltassanak. 4.) Száz ötven millióra való réz pénz verettessék. 5.) Minden assignáta tartsa meg mostani betsét, és senki se kényszerítessék assignáták helyet kész pénzel fizetni. 6.) Az ingatlan jószágokért való adó *in natura*, az az, maga valóságában, fizetes-

sék ki, a' melly három szakaszra, úgymint jóra középsőre, és rofzra osztassék fel: az elsőből 10, a' másodiktól 15; a' harmadiktól 20 rész fizetés-sék. 7.) A' izöllő hegyek terméseiknek huszad; a' rétek, erdők, olaj, és gyümölcs termő fák, és a' hüvelykes veteményt termő kertek egy 10 részét adják adóba. 8.) A' mester emberektől vétendő adó a' kenyérnek árához képest határoz-tassék meg.

„Hogyha, így szólla tovább *Du Bois-Crance*, még több assignáta, avagy papiros pénz is fog készíteni, oda léfzünk. — A' királyok sem készitettek hadakozásnak idején többet, (mivel men-nél több a' papiros pénz, annál kevesebb betse vagyon annak); hanem költsönözés, és mások-kal való szövetségek által segítettek magokon. Jó-módot mutatok, miként lehessék újabb adósság és papiros pénz tsinálása nélkül *Párisnak* és más népesebb városoknak elegendő kenyeret és elesé- get szerezni. — Ez a' mód abban áll, hogy valamiképen 1790-ik elztendőben történt, úgy mostan is kiki maga valóságában (in natura) fi- zesse meg adóját. Akkor 300 millióra betsülte- tett az ingatlan dolgokért való adó. — Még ak- kor nem terjedtek ki Fr. Országok határai olly meszre mint most; még is a' búzának mázsája 10; a' tenkelynek 6; a' zabnak 5; a' szénának 2; a' szalmának mázsája pedig egy livrán ment. Te- gyük fel, hogy armádiáinknál egy millió 200 ezer, és *Párisban* 's ennek környékén 900 ezer ember legyen, és egynek-egynek másfél font kenyér kellyék napjában: tehát elztendőnként 13 millió 143 ezer mázsa búzára, következésképen mind erre, mind az armádiáinknál lévő 250 ezer lónak tartására 157 millió livra, és a' fekvő jószágokért való adónak mintegy fele fordítatik elztendőnként. — *Páris* városa 8000 mázsa lisztet emélt meg napjában, ennek minden fontyát 4 livrán veszi meg, és 3 sol- son adja el a' kórmány szék (Egy Frantzia livra 23 krajtzárt, egy Sols vagy Sous pedig 1 krajtzárt és

2/5 denárt tetzen). Ez az egyetlen egy kiadás, hogyha továbbra is megmaradna, 1200 millióra menne egy évtendőben. — Közönségesen többet arat Fr. Ország, mint a' mennyire magának szüksége vagyon, és most sem vett 14 napra való elégségnél többet idegen tartományokban. — Hallottam, hogy a' kereskedésre ügyelő Commissionának 35 ezer agensei vóltanak szerte széllyel. “

„Végtére ezeket javasolta *Dübois-Crance*:
 1.) A' falukon semmi adó ne fizettessék a' házakért, ellenben a' városokban a' házak bérének 10-ed része adattassék adóba. 2.) Minden adó alá való fekvő jószágoknak árendásai természetü valóságában adják bé az adót, még pedig minden 10 livra árenda fizetéstől egy mázsa búzát 's a' t.

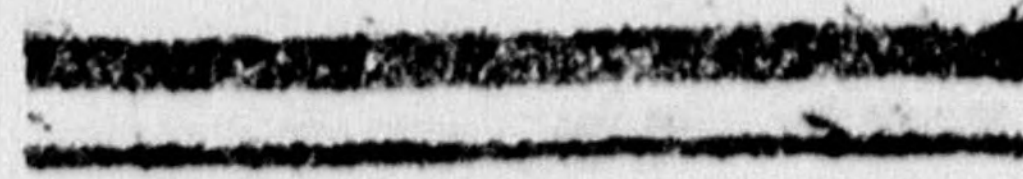
A' minap meg hólt igen híres Frantzia Tudósnak *Barthelemy* Abbásnak tisztességére egy igen szép halotti orációt mondott Maj. 5-ikén a' Conventnek gyűlésében *Dessaulx*, és azt javasolta, hogy a' meg hólt testvérének fia, a' Bâselben lévő Fr. követnek *Barthelemynek* testvér ötszete tétessen a' nemzeti medallia kabinetnek gondviselőjévé, mellyet meg is nyert.

Jelentés.

Olly fel tétellel vóltam, hogy az idei *Magyar Almanakot*, még az el múlt évtendőnek utolsó hólnapjáig el végezhessem, és meg küldhessem Erd. Olvasóimnak. A' múlt Septembernek 14-ik napján könyvnyomtatóvól tsinált contractusom is ezt tartotta, hogy azon naptól fogva nyóltz het alatt el végeztessék. Azomban nem az én hibám, hanem a' könyvnyomtató műhelynek vigyázatlansága, és elő fordúlt sok bajai miatt nem előbb hanem a' közelebb múlt Aprilisnek végén, következőképen nyóltz hetek helyett nyóltz hólnapok múltván készitetett el fent nevezett munkám, a' melly történet valamint a' Nemes Publicumnak

nagy kedvetlenségével, úgy nékem vissza szerzhetetlen kárommal vagy on öszve köttetve. Most már még előre olly rendeléseket tettem, hogy ennekutánna mindenkor készen legyék, és még is küldetessék az új esztendő előtt.

De hogy a' nékem okoztatott kárt több több kárral ne szaporítsam, el végzettem magamban, hogy mivel a' póstán való küldése is nagy költségben kerül, egyedül azoknak az Erd. Olvasóimnak fogom a' Póstán meg küldeni, a' kiknek más módon meg nem küldhetem; ellenben, a' melly helyekre most hamarjában alkalmatosságot találok, oda illyen módon kívánom meg küldeni, 's arról eleve tudósítani a' Publikumot. — *Posonba, Nagyszombatba, Komáromba*, már meg küldöttem. *Posonba* utasítottam a' 176, 245, 341, 381, 392, 466, 542, 544, és 565 numerusú koperták alatt járó újságoknak olvasóit. — *Nagyszombatba* utasítottam a' 2, 179, 251, 255, 347, és 452 numerusú koperták alatt járó Magyar Kurirnak olvasóit. — *Komáromba* utasítottam a' 79, 153, 168, 259, 280, 286, 318, 351, 475, 476, ~~546~~ numerusú kopertáknak olvasóit. Ezek tehát bizvást kerestethetik, és Erdemes neveiknek, 's numerusaiknak meg küldésével haza vitethetik magoknak az Almanakot. *Posonban* Titt. *Weber Simon* Typografus; *Nagyszombatban* *Benkő László* Pósta Mester, *Komáromban* Tiszt. *Mindszenti Sámuel* Prédikátor Uraknál vagynak le téve. Minél lehet előbb számos nyomtatványokat fogok küldeni, *Andrásfalvára, Debreczenbe, Egerbe, Nagy Győrbe, Ipolyságra, Kassára, Nagy Kállóba, Nagy Károlyba, Ketskemétre, Balassa Gyarmatra, Lévéára, Lossontzra, Miskóltzra, Nyitrára, Nagy-Váradra, Rimaszombatba, Rosnyóra, Pestre, Budára, Köszöggre, Sopronba, Szombathelyre, Szegedre, Székes-Fejérvárra, Ungvárra és Weszprimbe.* A' kik az itt fel jedzett városokban, avagy azoknak környékcikén laknak Erdemes Olvasóim közül, azokat kopertájoknak numerusa sze-

rént oda fogom utasítani, és annak Erd. nevét is fel jedzeni a' kinél az Almanakok le fognak tétetni.

Ezen hólnapnak 15-ikén ezen numerusú Olvasóimnak küldöttem Póstán Almanakokat: 12, 19, 32, 33, 34, 37, 42, 45, 48, 49, 52, 54, 56, 57, 62, 63, 67, 68, 71, 73, 82, 83, 92, 100, 101, 103, 104, 112, 113, 114, 115, 119, 124, 126, 129, 130, 131, 137, 138, 144, 145, 147, 150, 154, 157, 158, 159, 160, 162, 163, 166, 174, 175, 177, 182, 187, 189, 190. — A' múlt Pénteki póstán azoknak küldettek meg, a' kik egyenesen a' Cs. Fő Posta Hivatal által kézízített coperták alatt veszik a' Magyar Kurirt.

A' mai Postán ezen numerusú copertáknak küldöttem: 30, 188, 291, 194, 195, 196, 199, 204, 205, 207, 208, 213, 214, 215, 216, 220, 222, 227, 231, 232, 235, 236, 238, 241, 243, 246, 250, 254, 258, 260, 263, 265, 268, 270, 271, 272, 373, 277, 278, 279, 281, 282, 284, 287, 290, 291, 294, 295, 296, 297, 298, 301, 302, 306, 308, 310, 311, 312, 313, 314, 316, 317, 321, 323, 425.

* * *

Jelentetik a' Magyar Publicumnak, hogy azon válogatott könyvekből álló Bibliotékát, mellynek licitáció szerént való el adattatása, *Pesten Juniusnak* 5-ik napjára vala meg határoztatva, a' *S. Pataki* Ref. Collegium öszveséggel meg vette, és az árrát is le tette. Ahozképest azok az Érdemes hazafiak, a' kiknek kedvek lett vólna azokból magoknak néhányakat meg szerzeni, és a' meg vásárlást vagy magok személyesen végbe vinni, vagy másra bizni akarták, ne fárasztják magokat.